

Og jeg synes, vi skal forsøge at styrke den interesse, og i hvert fald opretholde den, og derfor synes jeg, det er et godt forslag, at parlamentarikerne tager med til LDC-konferencen og følger hele forløbet.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil gerne takke SF for at rejse denne her vigtige forespørgsel og takke alle ordførere i debatten. Jeg synes, det har været en god og spændende debat, der har klarlagt, hvilke forskelle der er i dansk politik, som har delt os i anskuelser på et meget, meget væsentligt område, nemlig hvordan vi skal være engagerede internationalt, når det gælder vores udviklingsbistand.

Det er jo sådan, at Socialdemokratiet har den helt klare opfattelse, at Danmark skal være en supermagt på værdier. Vi skal stå i spidsen, når det gælder udviklingsbistand og hjælpen til de fattigste lande og fattigste befolkninger.

Vi fik klarlagt, at det borgerlige alternativ, Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, ønsker en kraftig nedskæring i bistanden, og det er om noget et ringe alternativ, som man selvfølgelig også i offentligheden skal være bekendt med den dag, hvor vi skal sætte kryds ved næste folketingsvalg.

Endelig vil jeg gerne takke både CD, Kristeligt Folkeparti, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten for at bakke op omkring den vedtagelse, som jeg fremsatte tidligere. Tak for en god debat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 94 af Jeppe Kofod (S) og Inger Marie Bruun-Vierø (RV) (se ovenfor) vedtoges med 58 stemmer (S, SF, CD, RV, EL og KRF) mod 33 (V, KF, DF, Mogens Andreasen (UP) og Kim Behnke (UP)).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 95 af Jørn Jespersen (SF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af lovforslag nr. L 189: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Udvidelse af ordningen om frit valg af hjemmehjælp).

Af Erik Larsen (V) og Tom Behnke (KF) m.fl. (Fremsat 20/3 2001).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg tror igen, vi må bede om ro. Selv om socialministeren godt ved, hvad han vil sige, er det jo ikke sikkert, at alle andre ved det.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Forslagsstillerne, Venstre og Det Konservative Folkeparti, ønsker med lovforslaget, at der skal ske en udvidelse af ordningen om frit valg af egen hjælper til udførelse af den praktiske hjælp. Lovforslaget er en genfremsættelse fra sidste folketingssamling.

Forslaget knytter an til serviceloven, der giver modtagerne af praktisk hjælp mulighed for selv at udpege en person til at udføre de nødvendige praktiske opgaver, som han eller hun har fået tilkendt. Bestemmelsen ønskes udvidet, således at den person, som efter en afgørelse truffet af kommunen er berettiget til hjælp eller støtte, skal have ret til at udpege et privat firma til at kunne udføre opgaven.

Som tidligere meddelt over for Folketinget har regeringen løbende fulgt med i, hvordan fritvalgsbestemmelserne i § 71 fungerer. Ressourcetælling fra 2000 fra Danmarks Statistik viste, at kun meget få havde modtaget praktisk hjælp og benyttet sig af retten til at udpege en personlig hjælper.

Den meget beskedne benyttelse af den nuværende adgang til frit valg er da også en af hovedårsagerne til, at regeringen har valgt at undersøge ordningen nærmere. Resultatet af den igangsatte undersøgelse forventes at foreligge i løbet af dette forår. Undersøgelsen har fokuseret på kendskabet til og udbredelsen af ordningen, herunder om ordningen lever op til lovens hensigt og formål. Regeringen vil selvfølgelig se nærmere på resultatet af undersøgelsen, når den foreligger.

Samtidig er det vigtigt at slå fast, at der ikke i dag er noget til hinder for, at den enkelte kom-

munalbestyrelse kan vedtage at give borgerne frit valg mellem forskellige leverandører, herunder også private firmaer, og derfor ser regeringen ikke her og nu grundlag for ændringer.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Grete Schødts som ordfører.

Grete Schødts (S):

Mere frit valg for den enkelte kan medføre, at der bliver høstet nogle kontante gevinster ved en mere effektiv kommunal hjemmehjælp, siger Venstre og De Konservative i deres lovforslag.

Forslagsstillerne ønsker den udvidelse af serviceloven at give modtagere af praktisk hjælp mulighed for selv at udpege en person til at udføre de nødvendige praktiske opgaver, borgerne er visiteret til, og til også at omfatte udpegning af et firma, og der henvises til kommunerne Odense, Greve og Herning, som har gennemført aftalen om valgmulighederne.

Det burde jo gøre dette lovforslag overflødigt. Kommunerne kan i dag købe ydelser hos en privat leverandør. Det, Venstre og De Konservative siger til alle landets kommuner i dag med dette forslag, er: I gør ikke jeres arbejde godt nok. I er ikke værdige administratorer. Det kommunale selvstyre skal vi nok tage os af herinde.

Det, de borgerlige partier i dag også siger til alle landets hjemmehjælpere og social- og sundhedshjælpere i hjemmeplejen, er: I er ikke effektive. I giver ikke de ældre kvalitet. I trænger til konkurrence fra et privat firma.

Dette forslag er et godt eksempel på den politiske forskel mellem de borgerlige partier og den socialdemokratiske vej. Vi ønsker omsorg frem for konkurrence. Vi ønsker et ordentligt arbejdsmiljø frem for kontante gevinster. Vi ønsker, at gamle mennesker får den optimale omsorg af deres hjemmehjælpere og ikke af et tilfældigt hjemmeservicefirma, som så skal indgå i hjemmehjælpernes trængte lønbudget.

Jeg kan vist ikke tydeligere redegøre for, at Socialdemokratiet afviser forslaget.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Erik Larsen som ordfører.

Erik Larsen (V):

Jeg vil gerne starte med at sige, at det, vi foreslår skal være enhver ældres ret, der er visiteret til hjemmehjælp, er ganske enkelt det, som man har tilbudt sine borgere i f.eks. Odense Kommune, Herning Kommune og andre kommuner.

Og hvad er så resultaterne af det, at man giver sine borgere en valgmulighed mellem den offentlige hjemmehjælp og et privat firma?

Det kan man læse i de evalueringsrapporter, som dels Odense og dels Herning har offentliggjort. Det betyder, at borgerne generelt er mere tilfredse. Også selv om kun ca. 10 pct. af alle ældre har valgt det private, så er man mere tilfreds, også dér, hvor man har valgt en offentlig løsning.

Hvad kan man udlede af det? Man kan udlede det, at hele området får en mere serviceminded indstilling til det arbejde, som der skal gøres. Jeg er af den opfattelse, at alle ældre bør have denne valgmulighed. Det er også sådan i de kommuner, der har indført det, at man får en bedre udnyttelse.

Og nu var fru Grete Schødts lidt efter bl.a. Venstre og De Konservative i forhold til forslaget her og det kommunale selvstyre. Det kan godt være, at fru Grete Schødts og Socialdemokratiet synes, at Københavns Kommune løser det her område fantastisk godt, og at der derfor ikke skal påføres Københavns Kommune nogen som helst form for konkurrence.

Det er så en holdning, fru Grete Schødts kan have. Min holdning er, at det vil være ganske glimrende, hvis det var sådan, at man udstyrede de ældre, der var visiteret til hjemmehjælp, med en mulighed for at sige: Jamen nu er vi faktisk trætte af, at vi ikke får den hjælp, som vi er visiteret til, og som man har lavet en kontrakt med kommunen om. Jeg synes, det vil være en ganske menneskelig, helt naturlig ting at sige: Jamen det er løsningen.

Og så vil jeg gerne sige, at netop når man taler om, at det er et privat firma, så ville en kommune, der havde lavet en aftale med et privat firma, jo aldrig nogen sinde tillade, at de ældre ikke fik den hjælp, de var visiteret til, og som man havde lavet en kontrakt om.

Jeg håber, at der kan blive en opslutning i Folketinget om forslaget her.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Villy Søvnal for en kort bemærkning, og jeg kan også se, at fru Aase D. Madsen iler efter en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg skal komme tilbage til i min ordførertale, at jeg desværre ikke tror, at der er et smart

managementtrick a la privatisering eller udlicitering osv., der klarer de her problemer.

Men grunden til, at jeg tog ordet for en kort bemærkning, var Københavns Kommune, bare lige for at repetere, hvad problemerne i Københavns Kommune er omkring hjemmehjælpen. Og der har »Venstreerne« jo solidt fingrene i det i Københavns Kommune. Hovedproblemet er, at et flertal af Borgerrepræsentationens socialdemokrater og radikale lod sig lokke, eller hvorvidt det nu skete, af Venstre og De Konservative til at vedtage en besparelse på 41 mio. kr. sidste gang, der blev lavet budget på hjemmehjælpen.

Se, når man vedtager sådan nogle ting, får det efterfølgende nogle konsekvenser, og det var de konsekvenser, som et andet flertal i Københavns Borgerrepræsentation, nemlig SF og Enhedslisten, sørgede for aldrig blev opfyldt.

Det tror jeg godt folk i København ved.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Aase D. Madsen for en kort bemærkning. Og nu ønsker fru Grete Schødts også en kort bemærkning, og det får hun.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ja, jeg vil gerne spørge hr. Erik Larsen, om hr. Erik Larsen vil være med til at stramme reglerne op i lovgivningen, således at der bliver mulighed for at straffe de kommuner, der ikke lever op til f.eks. aflyste timer, hvor så kommunerne kommer til at bøde for det økonomisk.

Vi ser jo, at der over hele landet er den type af problemer med hensyn til aflyste timer, der ikke bliver erstattet. Nu synes jeg, det er på tide, at vi eventuelt får en stramning i lovgivningen, således at det bliver klart for kommunerne, at ellers falder fars hammer.

Vi kan f.eks. også sammenligne med de ting, som regeringspartierne var ude med med hensyn til aktivering af udlændingene. Hvis kommunerne ikke levede op til det, så faldt fars hammer herindefra, det blev der foreslået, enten økonomisk eller på anden måde.

Og så mener jeg, at de svage ældre har mere brug for en opstramning i lovgivningen, således at vi får nogle repressalier herindefra, som kan bruges over for kommunerne.

(Kort bemærkning).

Grete Schødts (S):

Jeg vil godt spørge Venstres ordfører, om ikke det er sådan i dag, at de kommuner, som der nu

bliver henvist til, at det er dem, der køber ydelser hos et firma, som de har besluttet kan leve op til de standarder, de kvaliteter, som kommunen ønsker udført.

Hvis ikke jeg har misforstået det hele, så siger det her forslag jo, at det er borgeren selv, der kan udpege et hvilket som helst firma, som man ønsker skal udføre opgaven.

Men uanset hvad det er, kan vi bare konstatere, at resultaterne jo er, at der næsten ikke er borgere, der vælger den model. De vil have deres egen hjemmehjælp, og de vil have deres faste hjemmehjælper, og tilfredshedsgraden er faktisk ret stor. De er glade for deres offentlige og kommunale hjemmehjælp, men de ønsker snart at få lidt fred på det her område, så der ikke bliver ved med at blive taget nye initiativer.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Til hr. Villy Søvndal: Jeg ved ikke, hvordan politikerne i Københavns Kommune har det med at blive beskyldt for at være lokket til noget.

Det, jeg mener der er fuldstændig afgørende i det spørgsmål, er, at der er en sammenhæng mellem det, som man lover de ældre, det, som man laver kontrakter med de ældre om, og så det, de ældre så får, og det kan en eller anden mærkværdig budgetperiode eller budgetsituation ikke rokke ved for mit vedkommende.

Må jeg sige til fru Aase D. Madsen, at jeg mener, at det her forslag i virkeligheden imødekommer alt det, der er brug for i forhold til kommunerne. Fru Aase D. Madsen spørger: Hvad med at straffe kommunerne? Det tror jeg ikke på. Jeg tror mere på, at når man giver borgerne et frit valg mellem privat og offentlig hjemmehjælp, så løser problemerne sig ad den vej.

Så vil jeg gerne sige til fru Grete Schødts, at sådan som det er i Odense og i Herning, og andre steder, sådan er det også i lovgivningen; det er kommunen, og i vores forslag er det stadig væk kommunen, der har ansvaret for den hjælp, der skal gives.

Jeg kan ikke forstå, at når fru Grete Schødts lægger så meget vægt på, at der ikke er så mange, der bruger tilbudet om et privat firma, at fru Grete Schødts så er så bange for at give de få, de 10 pct., som måske har en dårlig oplevelse eller har lyst til det, muligheden for at få hjælpen fra et privat firma. Hvorfor skal de forhindres i det? Det er uforståeligt for mig.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg tror ikke rigtig på, at det helt løser problemet. Jeg tror ikke, at de allerallersvageste ældre har kræfter til selv at vælge et privat firma. Jeg ser positivt på forslaget, men der er en jo en rest tilbage, der under alle omstændigheder, tror jeg, vil være kommunalt, altså under den kommunale hjemmepleje.

Som det er nu, er det, som jeg synes er forfærdeligt, at nu vil ÆldreSagen jo gå i gang med at føre sager for domstolene, man vil anklage Københavns Kommune og lave en sag på det. Derfor mener jeg, at vi kan jo så komme til at se en masse sager ude omkring i landet, og det er jo kun de stærkeste, der kan føre sådan en sag for domstolene. Derfor mener jeg, at tiden nu altså er inde til – og det siger ÆldreSagen også – at vi på en eller anden måde strammer lovgivningen op.

Men det kan vi jo komme tilbage til på et senere tidspunkt. Jeg tror bare ikke, at det her forslag løser hele problemet.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Det er klart, at det kan vi have forskellige opfattelser af. Jeg har så den opfattelse, at forslaget her vil løse det problem. Hvis det ikke skulle løse problemet, så må vi jo se på, om der så er andre måder, vi kan gøre tingene på.

Men jeg vil godt advare imod, at vi laver en eller anden straffeaktion, men at vi tværtimod siger: Jamen de kontrakter, som den ældre har indgået med kommunen, de skal selvfølgelig opfyldes til punkt og prikke; man skal have sin tid på den ene eller på den anden måde.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Nu er det jo af stor interesse i de her dage at vide, hvad Venstre vil, og hr. Erik Larsen vil måske give mig ret i, at en del af problemstillingen her – og hvis det ikke er tilfældet nu, så bliver det det inden for de kommende år – det er manglende hænder til at løse opgaven.

Så er mit spørgsmål til Venstres ordfører: Betyder det her fine forslag nu, at hvis det er sådan, at man inden for de eksisterende rammer ikke kan løse opgaven, fordi man skal ud og købe nogle dyre og private timer, vil Venstre så gå på kompromis med skatteholdningen, som jo åbenbart betyder meget for Venstre i de her tider? For jeg kan godt forestille mig, at kommu-

nerne vil komme og sige: Hov, det er en ny mulighed, der påføres nogle nye udgifter, dem skal vi have dækket. Vil Venstre i sådan en situation være med til at bryde princippet om ikke at forhøje skatter og afgifter? Det vil jeg gerne have et svar på fra Venstre.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Det er en situation, som er meget teoretisk ført frem her af hr. Jørn Pedersen, en teoretisk situation, som jeg overhovedet ikke kan se på noget tidspunkt vil opstå.

Spørgsmålet om, hvem der løser opgaven her, er ikke et spørgsmål om kroner og øre; det er et spørgsmål om, hvad der er visiteret til. Og jeg vil gerne sige, at Venstres skattestop står vi fast på, uanset hvad hr. Jørn Pedersen prøver på gerne at ville have mig til at sige.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Så fik vi jo igen beviset for, at Venstretale er varm luft. Forudsætningen, som jeg fremlagde for hr. Erik Larsen, var følgende: Når vi kommer i situationen, hvor de mennesker, der skal betjene de ældre, bliver en meget eftertragtet vare, som der ikke kan leveres nok af, så stiger prisen ved almindelig markedsøkonomi, og den stiger først på de dér private ydelser, som den enkelte bruger kan vælge.

Og så forstod jeg, at så skærer vi bare ned på resten. Det er Venstres politik, for man må ikke forhøje skatterne. Så det vil sige, at der vil Venstre være hårde bananer parlamentarisk set og stå her og sige: Uanset at I følger vores ideer, så kan vi altså ikke finansiere det, for vi har et skat-testop, og dét står vi ved.

Det andet kunne jeg så forstå, det står man ikke så hårdt på.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Hr. Jørn Pedersens indlæg her er jo en stærkt understregning af, at Socialdemokratiet kun har én vej at gå, hvis udgifter stiger, og det er at vælte udgifterne over på borgerne i stigende grad.

Jeg synes, det står meget fint og meget klart, og jeg har meget svært ved at følge hr. Jørn Pedersen i, at der lige pludselig skulle være en væsentlig forskel i lønniveauet i den offentlige sektor på det her område og så i den private; det tror jeg næppe bliver tilfældet.

Skulle det alligevel imod min forventning være tilfældet, jamen så er jeg sikker på, at det her sagtens kan foregå inden for den prioritering, som der altid foregår i forhold til det kommunale arbejde; det har jeg en vis erfaring i.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jørn Pedersen for den tredje og dermed sidste korte bemærkning til hr. Erik Larsen.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jo, men vi er også ret trygge ved situationen, for nu er vi derhenne, hvor erfaringsgrundlaget kan gå med, og derfor er jeg helt overbevist om, at hr. Erik Larsen vil give mig ret i, at almindelig markedsøkonomi gør, at når en vare er efterspurgt, så stiger prisen. Det er, uanset om det er på benzin eller det er på folk, der skal levere en ydelse. Det er nøjagtigt det samme.

Så forstod jeg på hr. Erik Larsen, at der er Venstres forslag til løsning, at så sparer vi bare nogle andre steder. Det er jo fair nok. Men jeg synes, vi har krav på at få at vide, at når nu kommunerne kommer og siger til hr. Erik Larsen og hans parti: Vi har fået flere udgifter til det her på grund af de regler, I har lavet, men hvad vil I gøre for at hjælpe os? – så skal man altså ikke regne med hjælp derfra; så må man selv løse opgaven, hvis man kan.

Men det er da rart at vide, for jeg synes, at det er et signal til det kommunale selvstyre: Vi laver lovene og reglerne, og hvis vi så kommer i knibe, ordner I det selv.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Ja, så er jeg selvfølgelig nødt til at trække nogle tal frem og sige, at med hensyn til de erfaringer, man har gjort i Odense, og de erfaringer, man har gjort i Herning, viser de evalueringsrapporter, der er lavet, klart, at i og med at borgerne får denne valgmulighed, så får man også i opgaveløsningen en billigere pris totalt.

Det vil altså sige, at man får, skriver man, sådan mellem 15 og 20 pct. bedre økonomi i hele området ved at sige, at de ældre får et frit valg. Og det synes jeg i hvert fald forlods er et beløb, som i hvert fald meget nemt kan gå ind og dække nogle af de omkostninger, som hr. Jørn Pedersen frygter, og som jeg ikke kan se.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Pia Christmas-Møller som ordfører.

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg må jo tilstå, at jeg står fuldstændig uforstående over for de socialdemokratiske angreb på dette lovforslag. Jeg kan som medforslagsstiller varmt anbefale forslaget, som jo i al sin enkelthed går ud på at sikre borgerne valgfrihed. Efter visitation til hjemmehjælp skal den pågældende have lov til at vælge, hvem der skal udføre opgaven.

Jeg synes, det er sund fornuft. Det er udtryk for respekt for borgerne. Det er måden, hvorpå vi kan sikre, at der bliver valgmuligheder og øget kvalitet. Jeg vil kraftigt anbefale forslaget. Det kommer nok ikke som nogen overraskelse.

Jeg må igen sige, at jeg står meget uforstående over for de angreb, vi har hørt fra socialdemokratisk side. Jeg tror faktisk, det kræves, at man er socialist helt ind sjælen, hvis man skal kunne forstå den argumentation, der lige har været ført. Men hvad ved jeg som borgerligt menneske?

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jamen det er jo virkelig en fornøjelig dag i dag. Fordi nu er markedsøkonomien blevet socialistisk. Det plejer at være noget helt andet, man kalder det.

Det, jeg forsøgte at få hr. Erik Larsen til at lave lidt fremtidsberegninger på, er den kendsgerning – men den er måske ikke gået op for de borgerlige – at vi her står med et område, hvor antallet af brugere vil stige markant, og antallet, der skal løse opgaven, vil falde af den simple grund, at der er en aldersprofil blandt de mennesker, der er ansat her, der gør, at mange er på vej ud. Vi skærer det helt ud i pap.

Så er spørgsmålet til mig: Når man så kommer i den situation, at der er for få hænder til at løse opgaven, så er det normal markedsøkonomi, markedsmekanisme, at så stiger prisen. Det ser vi alle andre steder. Vi ser det i øjeblikket inden for byggeriet. Det er helt naturligt. Sådan er det.

Og så er mit spørgsmål – det var så til Venstre: Vil man så, når man har et skattestop, alligevel give penge til det, for det er klart, at så står kommunerne måske med øgede udgifter? Jeg vil gerne anerkende alle hr. Erik Larsens beregninger fra nogle tidligere undersøgelser. Jeg taler ikke om, hvordan det ser ud lige nu. Jeg taler om, hvordan ser det ud om 5 år, når vi i markant grad mangler hjælpere til det område her.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jamen det er jo æbler og bananer, den socialdemokratiske ordfører blander sammen. Jeg kan overhovedet ikke se, der er sammenhæng med det forslag, vi har til behandling nu.

Det er rigtigt, at befolkningens ændrede alderssammensætning alt andet lige vil føre til, at der bliver behov for flere hjemmehjælpstimer rundt omkring i kommunerne. Sådan er det. Det har det her forslag bare intet at gøre med. Altså det her forslag sikrer, at de personer, der bliver visiteret af kommunerne til hjemmehjælp, selv kan vælge, hvem der skal ind i deres hjem og udføre den praktiske opgave. Det er det, det handler om.

Dette forslag ændrer overhovedet ikke ved det samlede antal af hjemmehjælpstimer eller det samlede antal af visiterede borgere. Det ændrer overhovedet ikke ved antallet af offentligt ansatte hjemmehjælpere, i hvert fald slet ikke direkte. Jeg kan slet ikke se sammenhængen. Det må jeg sige.

Det her handler om: Skal borgerne have valgfrihed? Og det synes vi i Det Konservative Folkeparti: Ja, borgerne skal respekteres som selvstændige individer, der er i stand til at vælge.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jamen jeg fortsætter så kurset i markedsøkonomi og vil godt gentage, at det område her, hvor fru Pia Christmas-Møller siger at der vil komme større behov – det var det, der blev sagt her for ganske få sekunder siden – så er mit spørgsmål, om det ikke kan bekymre, når der så er færre mennesker til at løse opgaven, hvor der er et større behov, vil det så ikke være naturligt, at prisen for de dér private ydelser vil stige, fordi den kan stige? Når det er en vare, der er brug for, så stiger prisen normalt.

Sådan er det jo. Det er jo fair nok. Altså firmaerne skal jo leve af at udføre den opgave her. Og kan de få noget mere for det, så er det vel ikke, i hvert fald ikke efter min tankegang, forbudt at tjene på det. Det er sådan set meget almindeligt.

Spørgsmålet er: Vil det her ikke på sigt – ikke nu, men når vi har en situation, hvor der er markant færre – vil det så ikke udløse nogle prisstigninger hos de dér private firmaer, for sådan er markedsøkonomien nu engang?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Skal jeg være lidt venlig, må jeg jo anerkende hr. Jørn Pedersens forsøg på at forstå markedsøkonomiens mekanismer, men forsøgene har ikke båret frugt.

Skal jeg forstå hr. Jørn Pedersens bekymring sådan, at Socialdemokratiet ser for sig, at dersom de fortsat har regeringsmagt, vil man i de kommende år skære ned på antallet af visiterede hjemmehjælpstimer til de ældre, fordi hr. Jørn Pedersens tankegang er, at der bliver flere ældre og færre hjemmehjælpere. Og det må nødvendigvis så føre til, at de ældre skal have endnu færre hjemmehjælpstimer i de kommende år.

Er det det, jeg skal udlede af hr. Jørgen Petersens indlæg? Det var faktisk det, han stod og sagde.

Sådan ser vi ikke på det i Det Konservative Folkeparti. Vi mener, at også fremtidens ældre, selv om der bliver flere af dem, selvfølgelig og helt naturligt har krav på at få den hjemmehjælp, de har brug for. Alt andet er menneskeligt uanstændigt, ikke mindst i et velfærdssamfund.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jørgen Petersen for den tredje og dermed sidste korte bemærkning til fru Pia Christmas-Møller.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Nu har fru Pia Christmas-Møller forstået en del af budskabet. Nej, vi vil overhovedet ikke skære ned på offentlige hjemmehjælpstimer. Det ønsker vi ikke.

Jeg forsøger bare at forklare, at så lang tid det er et offentligt system, så kan man styre det. Når man overlader noget til private, risikerer man at komme ud i markedsmekanismer og markedsøkonomi, der kan gøre, at priserne stiger, fordi man ikke selv har styr på det. Det var sådan set alene det, der var min pointe.

Vi vil ikke skære nogen som helst steder, men jeg mener, den største garanti for ikke at komme til det, er at holde fast i, at det er et offentligt anliggende. Så har vi selv styr på det hele vejen igennem.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Pia Christmas-Møller. Og derefter synes jeg, der er noget, der tyder på, vi går over til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg er nødt til at skære det ud for hr. Jørn Peder- sen. Dette forslag giver alene de ældre en valg- mulighed. Det berører overhovedet ikke spørgs- målet om, hvem der skal visiteres, hvornår de skal visiteres, og hvor meget de skal visiteres til. Overhovedet ikke. Det handler alene om at give den enkelte borger en valgmulighed.

At det samlede behov på ældreområdet, på hjemmehjælpsområdet i de kommende år vil stige som følge af, at vi får flere ældre, det er en kendsgerning, men vi har sandelig ikke tænkt os at løse det på den måde, at der skal skæres ned på hjemmehjælpen. Det har vi ikke, det må jeg sige. Ældre mennesker skal have den hjælp, der er behov for. Vi ønsker, at der skal være en valg- mulighed. Det er det, der ligger i det her forslag, og intet andet.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Det gik ikke helt efter mine beregninger. Fru Schødt har ret til at få ordet for en kort be- mærkning, og det får hun.

(Kort bemærkning).

Grete Schødt (S):

Ja, det må formanden undskylde.

Det undrer mig lidt med den debat, vi er ved at føre. Argumenterne: Vil de borgerlige partier fratage kommunerne det kommunale selvstyre? Er det det, vi er på vej hen til? At have frit valg på alle hylder?

Op så kan jeg næsten ikke lade være med at sidde og få tanken: Hvornår kommer de borger- lige partier med et forslag om, at skolebørn også selv skal vælge deres skolelærere? For det er vel så efterhånden det næste.

Gamle mennesker, der skal have hjemme- hjælp, er igennem en visitation. Kommunerne er igennem en planlægning. Hjemmehjælperne arbejder kollektivt. De arbejder i grupper for at nå så mange som muligt, for vi mangler hænder. Vi mangler hænder; vi mangler mennesker.

Det her løser intet som helst, og hvor er ny- tænkningen i det i forhold til det, kommunerne kan i forvejen? Jeg synes helt ærligt, det er fuld- stændig overflødig.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Systemerne over mennesker, hvor har vi hørt det tit fra socialdemokratisk og socialistisk side, og vi hører det igen i dag. Systemer over menne-

sker, for hvad kunne mennesket dog finde på, hvis det fik valgfrihed? Uhadada. Det må styres centralt. Det er mistillid til borgere, mistillid til, at de er i stand til at vælge og i stand til at vælge fornuftigt. Jeg fatter det ikke, og jeg kommer nok aldrig til at fatte det.

Men én ting bør vi da kunne mødes om, for det står jo meget tydeligt i lovforslaget, nemlig at der lægges op til, at det er kommunerne, der fortsat skal visiteres til hjemmehjælp. Når en per- son er blevet visiteret til hjemmehjælp, vil vi med vores forslag sikre, at den ældre medborger kan bestemme, hvem der skal udføre hjemme- hjælpen. Det er i al sin enkelhed, hvad forslaget drejer sig om, og det berører dermed overhove- det ikke i mindste måde det kommunale selvsty- re.

Jeg må bede Socialdemokratiet om at læse for- slaget, men det kan jo være, at det er en omsonst opfordring.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Det er ikke, fordi jeg ville være modstander af det spørgsmål, som vi behandler i dag, hvis jeg sad ude i en kommunalbestyrelse. Så tror jeg egentlig også, at jeg ville argumentere for, at de ældre skulle have den her valgfrihed.

Det, som jeg ikke kan lide ved det her lovfor- slag, og som er demokratisk stærkt betænkeligt, er, at vi herindefra tror, at vi skal dirigere præcis, hvordan de skal agere ude i kommunerne, som om vi ved bedst herindefra.

Hvorfor skal vi overtrumfe et eventuelt poli- tisk flertal i en kommunalbestyrelse, som vil gøre det på en anden måde? Hvorfor er det, at vi skal gå lige den vej? Er det nu så sikkert, at vi ved, hvad der er den rigtige måde at gøre det på? Jeg tvivler stærkt på, at vi er så alvidende herinde.

Derfor er det en god løsning, vi har i dag, hvor kommunerne har mulighed for at benytte sig af den her måde og give valgfrihed, i stedet for at vi skal overtrumfe. Er det ikke en lidt ussel måde at gøre det på rent demokratisk, for hvor bliver så det kommunale selvstyre af?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Mennesket over systemerne, siger fru Pia Christmas-Møller. Ja, men virkeligheden for de ældre er jo noget helt andet. Virkeligheden er jo, at der er skåret ned på hjemmehjælpen, at hjem- mehjælpen er lagt ind i så stive skemaer, at der

ikke er nogen som helst mulighed for bare at aftale den mindste afvigelse fra skemaet; det kører som et lyntog gennem hjemmet.

Vil Det Konservative Folkeparti være med til at sikre, at de ældre overalt får retten til at kunne bestemme over, hvad hjemmehjælpen skal bruges til, at det er hjemmehjælpen og den ældre, der i fællesskab tilrettelægger, hvad der skal laves, og ikke et eller andet kommunalt bureaukratisk udarbejdet skema?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Til hr. Frank Aaens spørgsmål kan jeg svare klart ja. Det har vi også udvirket her fra Folketinget. Vi har jo netop vedtaget et lovforslag, som lægger op til, at der skal samarbejdes om, hvad hjemmehjælpstimerne skal bruges til. Så vi ser gerne, at der bliver mulighed for, at den ældre medborger, der har fået visiteret hjemmehjælp, selv kan påvirke, hvad tiden skal bruges til.

Til hr. Anders Samuelsen: Jeg kan godt forstå, at man som radikal må være temmelig desperat over at være i regering med socialdemokraterne, ikke mindst i en sag som denne. Men det er alligevel lidt sølle, synes jeg, at desperationen giver sig udslag i at vende tingene fuldstændig på hovedet.

Hr. Anders Samuelsen prøver jo at fremstille dette lovforslag, som om det er udtryk for den ypperste topstyring. Det er det stik modsatte, der er tilfældet. Der findes vel ikke noget mere demokratisk end at give det enkelte menneske valgfrihed. Det er det, forslaget her lægger op til.

Hverken Folketinget, kommunerne, amterne eller andre systemer skal dirigere. Vi lægger op til, at det er den enkelte borger, der personligt træffer et valg. Det kan vel ikke være så farligt, og det er i hvert fald det ypperste, man kan forestille sig af decentralisering.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning. Jeg har også hr. Anders Samuelsen og hr. Villy Søvnald, og nu kan jeg se, at fru Aase D. Madsen også melder sig.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Den lov, som fru Pia Christmas-Møller nu henviser til, nemlig at der er øget medbestemmelse for de ældre i forhold til hjemmehjælpen, er jo ikke en lov, som Det Konservative Folkeparti

har lod og del i. Det er en lov, som blev lavet af regeringen og venstrefløjen. Derfor er det også endnu mere hult at stå her og sige, at det er højrefløjen, der vil have mennesket før systemerne, og venstrefløjen der vil det modsatte. Sådan er det ikke.

Det, jeg spurgte om, og det, jeg gerne vil have at vide, er, om Det Konservative Folkeparti vil stemme for et forslag her i Folketinget, der giver pensionisten, den ældre, en retsgaranti for, at de skal have medindflydelse på og lov til at bestemme sammen med hjemmehjælperen, hvad der skal udføres.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg er på ingen måde desperat over at være i et samarbejde med Socialdemokratiet, tværtimod. Sådan et forslag som det her betrykker mig i, at det er et ganske udmærket valg at være i samarbejde med Socialdemokratiet.

Det, I gør med det forslag her, er jo faktisk, at I ensretter. I tror, at I lægger op til forskellige muligheder, men I ensretter kommunerne til at skulle gøre tingene på én måde i stedet for at lade mangfoldigheden blomstre ude i kommunerne, lade dem finde forskellige løsninger. Det kan jo være, at der er et sted, hvor det vil være fuldstændig galimatias at følge den her model, hvorfor skal vi så tvinge dem til at følge den?

Det, vi ikke ved, er, om det kan være galimatias et sted, men I forslagsstillere går netop den vej og forudsætter, at det her er genialt alle steder. Hvor i alverden skulle vi vide det fra? Hvor skulle vi have den viden fra? Og især: Hvor skulle vi have den viden fra, at det er det, der er tilfældet i morgen og i overmorgen og om fem år?

Det er derfor, det er en fuldstændig forkert vej. Det underminerer demokratiet i kommunerne. Det underminerer sammenhængen mellem ansvar og økonomi.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Det er hr. Villy Søvnald for en kort bemærkning, og jeg vil lige sige til hr. Anders Samuelsen, at man ikke må bruge direkte tiltale – jeg siger det sådan i al venlighed – af hensyn til forretningsordenen.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg er for så vidt enig i hr. Anders Samuelsens gode pointe: at der er forskel på, om Venstre og

De Konservative tror, at de har fået en genial idé, og om det er noget, der virker i virkeligheden.

Prøv at lave et tankeeksperiment: Hvis man er dikteret, at nu skal alle områder udliciteres – det vil være nærliggende både for Venstre og Det Konservative Folkeparti – så stod jeg og tænkte på, hvad jeg lige kunne komme i tanke om af eksempler, hvor det er gået helt galt bare inden for den sidste 1½ måned med noget så enkelt som at gøre rent. Her er det gået galt i Greve, hvor der er borgerligt flertal. Det er gået galt i Aalborg, det er gået galt i Esbjerg, dér er rent borgerligt flertal. Det er også gået galt i Aabenraa med et borgerligt flertal.

Tænk så, hvis nu Venstre og De Konservative havde lavet en lov om, at alle skulle udlicitere, fordi det mente man var bedst, så havde alle kommuner stået med de problemer og ikke kun de kommuner, hvor man lyttede mere til Venstre og De Konservative end til den sunde fornuft.

Jeg vil bare bede fru Pia Christmas-Møller bekræfte, at sidst, vi stemte om flere penge til ældreområdet, stemte De Konservative og Venstre ikke for finansloven. Kan vi få det bekræftet?

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Der blev før talt om, at man ikke skulle sætte hjemmehjælpen ind i skemaer osv. og man skulle have fleksibilitet. Så vidt jeg erindrer, stillede Det Konservative Folkeparti, netop da vi lavede loven om fleksibel hjemmehjælp, et ændringsforslag om, at kommunerne skal indføre fleksibilitet; ikke at de kan indføre fleksibilitet.

Det mener jeg da er tegn på, at der er vilje til i hvert fald at indføre fleksibilitet. Det er ikke den borgerlige side af Folketinget, der er imod fleksibilitet, tværtimod. Er det korrekt?

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg vil gerne takke for det sidste indlæg, for det er jo fuldstændig rigtigt, at vi fra konservativ side sammen med Venstre har arbejdet meget hårdt for at få fleksibilitet ind på det her område.

Derfor nytter det ikke noget, når hr. Frank Aaen eller hr. Villy Søvndal forsøger at fremstille tingene anderledes. Det nytter ikke noget. At begynde at rode venstrefløjsforligene ind i denne her diskussion ændrer ikke på vores holdninger. At regeringen valgte at lave forlig med venstrefløjen i forbindelse med finansloven har intet

at gøre med vores synspunkter og heller ikke vores tilkendegivelser i forhold til det her forslag.

Vi har arbejdet målrettet for at sikre større fleksibilitet og flere valgmuligheder på det her område, og det har vi gjort i mange år.

Til hr. Anders Samuelsen: Jamen jeg kan slet ikke følge tankegangen om, at det skulle være galimatias at give borgerne valgmuligheder, at det skulle være galimatias at sikre, at den enkelte ældre selv må bestemme, hvem der kan komme ind i eget hjem, når det drejer sig om udførelse af praktiske hjemmehjælpsopgaver. Jeg kan ikke få ind i hovedet, at det skulle være galimatias. Tværtimod er det efter min bedste opfattelse udtryk for dyb anstændighed og respekt for de ældre. Jeg kan ikke sige det meget tydeligere.

Hr. Villy Søvndal kommer med en lang udrædning om, hvordan udlicitering har virket forskellige steder. Vi kan godt tage en lang diskussion om udlicitering. Jeg vil meget gerne kaste mig ind i den, men tiden er ikke til det. Mange, mange steder har man store fordele af udlicitering, men for os er udlicitering et redskab og ikke et mål og kan aldrig blive et selvstændigt mål, og derfor kunne vi ikke drømme om at komme med et forslag, der tvang alle kommuner til at udlicitere. Det kunne vi ikke drømme om.

For os er det et instrument, som man bestemt skal tage i betragtning i en række situationer, men det er ikke et mål i sig selv, og det har aldrig været og bliver aldrig konservativ politik. Det skal hr. Villy Søvndal ikke pådutte os.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Anders Samuelsen for sin tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Ganske kort så kunne jeg godt tænke mig at få den konservative ordfører til at bekræfte, at jeg på intet tidspunkt har sagt, at det skulle være galimatias at give den ældre lov til at vælge selv. Faktisk indledte jeg mit spørgsmål med at konstatere, at hvis jeg sad i en kommunalbestyrelse, ville jeg forvente, at jeg ville arbejde på at give denne her mulighed.

Det, der er galimatias, er at fastsætte fra centralt hold, at kommunerne skal gøre det på én og samme måde. Det er galimatias, for vi har ingen forstand på herinde, om det er den rigtige måde

at gøre det på. Der er forskellige måder at gøre det på, og det skal der være, for ellers forhindrer vi os selv i fremover at blive inspireret til at lave bedre lovgivning.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Til hr. Anders Samuelson: Vores forslag berører ikke i mindste måde den offentlige hjemmehjælp, måden den er indrettet på, måden modeller er skruet sammen på, ikke i mindste måde. Det må jeg slå fast. Det, vi lægger op til, er, at den ældre skal have en valgfrihed i det øjeblik, vedkommende er blevet visiteret af kommunen til en bestemt praktisk hjemmehjælpsydelse. Det er, hvad forslaget går ud på.

Hr. Anders Samuelson sagde, at den model kunne være galimatias visse steder. Det sagde hr. Anders Samuelson, og det vil jeg fastholde. Jeg fatter ikke, hvor den model kan være galimatias, og den har i hvert fald intet at gøre med den enkelte kommunes egen indretning af den offentlige hjemmehjælp, intet.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Villy Søvnald som ordfører.

Villy Søvnald (SF):

Jeg tror, at det generelle billede, hvis man spørger folk, er, at de er meget glade for deres hjemmehjælpere. Det tyder alle undersøgelser på. Jeg tror oven i købet, at de fleste har det sådan, at de er så glade for vedkommende, at de godt vil se hende lidt mere. Det er hovedproblemet.

Så kan man godt forsøge at lave hokuspokus, og jeg er fuld af beundring for Venstres og De Konservatives evne til optisk bedrag i de her diskussioner, men det har vi diskuteret før, og vi kommer formentlig også til at diskutere det igen om et år igen og om et år igen, og på den måde er det jo rart at vende tilbage til kendte problemstillinger.

Hvad er hovedproblemet på hjemmehjælpsområdet og på ældreområdet? Det er, at der er for få ansatte. Det er, at det derfor går for stærkt. Det er, at der derfor er for lidt tid. Det er derfor, de ældre synes, at de ser deres hjemmehjælpere for lidt. Det er derfor, indgåede aftaler ikke overholdes. Og det er endelig, at der er for få plejehjemspladser.

Hvad stiller man så op med det? Her i Folketinget synes jeg, at det skiller på, at der er to virkemidler. Den ene hedder sådan lidt trøstens ord, lidt sort magi, altså troen på, at andre orga-

nisationsformer kan klare det problem, vi står over for. I øjeblikket hedder det udlicitering, før da hed det øget effektivitet. Jeg synes ikke, at forskellen er så stor. Det er magi; det er optisk bedrag.

Selv hvis man er meget stærk troende på det her område, kan man kun hente måske marginaler. Jeg undrer mig bare over, at det på de områder går så skidt for dem, hvor det burde være indlysende let for private at udføre den opgave, de har specialiseret sig i – f.eks. ISS, der gør rent.

Jeg forstår ikke, at Venstre og De Konservative forbliver lige så stærke i troen, som de var før, når vi har set by for by, at det altså ikke går. De er ikke engang i stand til at løse den opgave, der er deres mest grundlæggende opgave, ikke engang på en måde der tilfredsstiller Venstre og De Konservative. Så synes jeg, det er tankevækkende, at man vil invitere til opgaver på langt mere sammensatte og dermed også langt mere indviklede områder.

De gange, vi har lavet noget om det, har vi arbejdet lidt mere håndfast sammen med regeringen og Enhedslisten. Jeg vil sige, at for mig at se er der fem områder, hvor det er helt afgørende, at vi tager fat, hvis vi skal sikre bedre forhold for de ældre.

Det ene er at sikre flere ansatte. Man kommer ikke uden om det. Det klares ikke ved magi.

Det andet er at være optaget af at højne effektiviteten i det arbejde, der udføres, altså sænke spildtiden i det arbejde, der pågår.

Det tredje og måske mest oversete er at sikre ældreboliger af et omfang, hvor stærke og svage ældre får lov til at møde hinanden, så der bliver dannet nogle netværk, der er stærke blandt ældre.

Det fjerde er, at vi sikrer, at indgåede aftaler skal overholdes, og at den, der bryder en indgået aftale, bliver straffet.

Og det femte og allervigtigste er diskussionen om den offentlige økonomi. I virkeligheden afgøres det her i høj grad, når kommuneaftalerne forhandles i maj/juni måned. Der er det jo underligt, at de samme partier, som siger, at de vil noget på det her område, altid er underlig fraværende, når vi foreslår, om vi ikke skulle presse regeringen på det her.

Men i virkeligheden kan man jo godt forstå det. Hvad er Venstres og De Konservatives politiske hovedbudskab? Det er, at der er for mange offentligt ansatte. De offentlige ansatte er vokset med 60.000 i den her regerings tid, siger man. Det er rigtigt. Hvor er de ansat henne? På ældre-

området, på børneområdet og inden for uddannelsesområdet.

Så Venstres melding er – det er jo derfor, Venstre og De Konservative ikke vil være med til noget – at der er for mange af den her slags, der arbejder i den offentlige sektor. Dem skal vi have færre af.

Det lader sig ikke gøre, uden at det kommer til at gå dramatisk ud over hjemmehjælpen, i øvrigt ligesom vi så ved den første borgerlige regerings tiltræden i 1983. Det er det eneste tidspunkt, vi har haft et fald i antallet af hjemmehjælpstimer i Danmark.

Jeg synes ikke, at stigningen har været stor nok. Men det er dog trods alt noget ganske andet end et fald.

Det er den egentlige alvorlige diskussion, hvis man vil gøre noget ved de her områder, nemlig at tage fat i nærheden af højre baglomme og tage tegnebogen op og erkende den nødvendighed, der er på alle andre politiske områder, at også forbedringer her koster.

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil da gerne på Dansk Folkepartis vegne sige, at det sidste er jeg totalt enig med hr. Villy Søvndal i, nemlig at man må tage pengepungen op af lommen.

Så vil jeg sige, at det er grundlæggende for Dansk Folkeparti, at alle kommunens svage og ældre får samme adgang til en tilstrækkelig hjemmehjælp af god kvalitet. Det vil sige, at hjælpen så vidt muligt skal ydes af den samme person, og at der altid ved aflysninger skal være vikarer til rådighed.

Der skal derfor ikke være nogen forskel i serviceniveauet mellem den borger, der vælger at forblive i det kommunale system, og den, der eventuelt får mulighed for at fravælge den kommunale ordning og gå over til en privat ordning.

Målet skal naturligvis være, at kommunen skal give de samme muligheder for selvvalg af selve ydelserne, som der opnås ved en privat ordning, således at der bliver fuld fleksibilitet i den kommunale hjemmehjælpsordning.

Men sådan ser virkeligheden desværre ikke ud i mange kommuner i dag. For loven om fleksibilitet i hjemmehjælpen var alt for svag på dette område. Det var en kan-lov og ikke en skal-lov.

Det skal naturligvis være kommunen, der har det fulde ansvar for, at det private hjemmehjælpsfirma udfører de opgaver til punkt og

prikke, der indgår i den skriftlige aftale, som man laver.

Der skal naturligvis også være kundetilfredshed både i den private og den kommunale hjemmepleje. Det mener Dansk Folkeparti at den foreslåede fritvalgsordning kan være med til at skabe.

Forleden dag så vi jo i fjernsynet i tv-udsendelsen »Rapporten« et skrækkesejpe på, hvordan den kommunale hjemmepleje kan køre af sporet. Der blev det jo også bevist, at der ikke er hjemmehjælpere nok til at udføre det visiterede og behovsbestemte antal af besøgstimer, og at antallet af aflyste besøg er så stort, at socialministeren i udsendelsen konstaterede, at det var i strid med loven.

Og hvad kan vi så gøre ved det? For når kommunerne har ondt i økonomien, så sker der jo det forunderlige mirakel, at selv meget gamle mellem 80 og 90 år bliver mere og mere selvhjulpne, således at de efterhånden kan klare sig selv med halvdelen af de timer, de oprindelig var visiteret til, og således, at hvor de før har fået ét besøg hver 8. dag, så skærer man det ned til hver 14. dag. Men så passer pengene i kommunekassen jo, for der visiteres efter økonomi og ikke efter det reelle behov, og det er her, kæden springer af.

Men så kan kommunerne sige, når de har skåret ned på hjemmehjælpen, at jamen nu passer kommunens udførelse af ydelserne til de skriftlige handleplaner, og så burde alle jo være glade, måske lige på nær de mange svage ældre, der sidder tilbage i deres ikkeegnede hjem, fordi der ikke findes gode og trygge ældreboliger eller tilstrækkelig mange plejehjem i gammeldags forstand.

Men med hensyn til det foreliggende forslag er Dansk Folkeparti som sagt positive, men det løser langt fra alle de store problemer, jeg omtalte før, nemlig at kommunerne, uden at vi herinde kan røre en finger, neddrog hjemmehjælpsydelse i takt med økonomien og ikke behovet.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Når fru Aase D. Madsen er så glad for, at man også skal kunne vælge privat hjælp, så vil jeg gerne have en kommentar til det her regnestykke:

Når private skal gå ind og levere rengøring, gør de det for at tjene penge, typisk et provenu på 10 pct. af omsætningen. Betyder det så ikke,

at hvis denne udgift skal afholdes af kommunen, skal der enten skæres 10 pct. ned på ydelserne, altså mindre hjemmehjælp, eller lønnen til hjemmehjælperen skal skæres ned med 10 pct.?

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg kan ikke rigtig få det regnestykke til at passe, og det var hr. Frank Aaen jo også inde på før. Hr. Frank Aaen var oppe et par gange med bemærkninger til fru Pia Christmas-Møller. Men det er da klart, at der skal tjenes, når man har et privat firma, men det er så et spørgsmål om – nu kommer jeg ind på noget, hvor jeg godt ved, at hr. Frank Aaen farer op – at det jo godt kunne være, at man var mere effektiv, og at man var mere glad.

Man kan sammenligne sygefraværet i de private hjemmehjælpsfirmaer – det så vi også i »Rapporten« – med de kommunale, og så kan man jo nok se, at dér er en forskel, og alene det gør jo, at man kan levere de ydelser.

Man leverede også den ydelse, at det var den samme person, der kom hver gang, og det var folk glade for. De 12 pct. vi så i Herning, der havde valgt den private hjemmehjælp, var jo meget mere tilfredse. De fik den samme person, og de fik de samme ydelser, som de fik fra kommunen, men der var bare meget mere fleksibilitet.

Og hvis man skal betale 10 pct. ekstra dér, så er det da rigtigt, at de så måske skal tages fra et andet sted, men det kan man da nok finde ud af. Det skulle ikke være noget problem. Og som sagt: Der blev sagt før, at det ikke var nogen succes, for der var ingen, der valgte den private hjemmehjælp, jamen så løser problemet jo sig selv.

Jeg mener bare, at der skal være en valgfrihed.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jamen vi er jo altså enige om, at når private går ind, så skal der tjenes penge. Det vil sige, at hver gang man bruger for 100 kr. til hjemmehjælp fra en privat, så får man kun hjælp for de 90 kr. Det betyder så, at enten får de ældre mindre hjælp, eller at de, der udfører hjælpen, skal arbejde hårdere og hurtigere, og de nedslides. Det er jo i virkeligheden det, der desværre sker allerede i dag.

Det er derfor, jeg slet ikke forstår, hvorfor Dansk Folkeparti er så glade for, at man absolut

skal have private ind på området her, for det betyder enten dårlige arbejdsvilkår for dem, der arbejder, eller mindre hjælp eller en dyrere hjælp. Fru Aase D. Madsen indrømmede også, at det så kunne være, at det blev 10 pct. dyrere, og det må man tage et andet sted fra.

Jamen ærlig talt, hvis man tager 10 pct. mere og giver til hjemmehjælpen, så skal de 10 pct. da gå til mere hjemmehjælp. De skal da ikke gå til at betale overskud til et privat firma.

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Det er et spørgsmål til fru Aase D. Madsen. Er fru Aase D. Madsen ikke enig i, at der kunne spares en masse penge ved bedre planlægning af hjemmehjælpen i kommunerne. Vi har jo hørt, at i nogle kommuner er hjemmehjælperen kun 49 pct. af tiden hos klienten, mens hjemmehjælperen i andre kommuner er 75 pct. hos klienten.

Så mener fru Aase D. Madsen ikke, at der kunne spares langt mere end de 10 pct. ved, at der blev lavet bedre planlægning?

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det bliver både et svar til fru Tove Videbæk og til hr. Frank Aaen. Jo, vil jeg sige til fru Tove Videbæk, der er disse procentregninger, og det er det, man kalder ansigt til ansigt-tid.

Når man bliver visiteret til 1 time, så får man ikke 1 time: Man får måske 3 kvarter, eller man får ½ time. Men hvis man får det fra et privatfirma, så har jeg da troen på, at de så skal levere en ydelse, hvis det står i deres kontakt med kommunen. Og kommunen skal have fuldt ansvar for, at de ydelser, som de betaler for, leveres.

Jeg kan altså ikke forstå hr. Frank Aaens tyrkertro på, at kommunerne er de bedste til det. Jamen hvor har hr. Frank Aaen dog beviset fra?

Hr. Frank Aaen taler om rengøring. Jamen man opsagde jo disse kontrakter, da man fandt ud af, at det ikke blev gjort godt nok. Kommunen kan jo ikke opsige sig selv, og derfor har man jo ikke noget at måle kommunens effektivitet på. Det kan vi eventuelt få nu, og så kan vi smide de firmaer ud, der ikke er gode nok til at sørge godt for de ældre, som vælger den private ordning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Hr. Frank Aaen for tredje og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det er fuldstændig korrekt, at i mange kommuner drukner alt for meget i bureaukrati og administration og ingenting, men det bliver jo ikke bedre af, at man engagerer en privat. For det kommunale bureaukrati vil stadig væk være der. Det bekæmper vi. Vi vil gerne have det fjernet, men så ville det også hjælpe uden privatisering.

Og det, der sker, er, at oven i det kommunale bureaukrati får man derudover, når man laver privatisering, en privat direktør. Så får man en kommune, der skal kontrollere den private, og derudover skal den private ejer have et overskud.

Der er ikke meget hokusfokus her. Det er så enkelt, at man kan sætte et barn i 3. klasse til at regne det ud i regnetimen. Når man vælger en privat løsning, så kommer der mindre hjælp eller dårligere arbejdsvilkår for den, der udfører hjælpen.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Det er de rene postulater, hr. Frank Aaen kommer med, og det er de samme postulater, man hører hele tiden. Vi kan altså ikke bruge dem til noget.

I det øjeblik man har en chance og gerne vil have en privat hjemmehjælper ind, tror hr. Frank Aaen så ikke, at det smitter lidt af på de kommunale?

Når det går op for de ældre, der har valgt det private, at de får en bedre kvalitet, tror man så ikke, at de rubber sig lidt mere ude i kommunerne? Det er i hvert fald det, Dansk Folkeparti tror på.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Annie Lunde Madsen som ordfører. Nej, fru Annie Lunde Hansen. Det er sent på dagen, men jeg ønskede ikke at forveksle.

Annie Lunde Hansen (CD):

Da CD's ordfører, fru Yvonne Herløv Andersen, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hendes vegne forelægge følgende:

CD stiller sig generelt positivt, når det drejer sig om at lade de ældre selv vælge mellem privat eller offentligt. Vi ser gerne en ordening, hvor kommunen godkender et antal private firmaer og lader den ældre vælge selv. Men det er kom-

munen, der har ansvaret for kvaliteten gennem godkendelsen.

Derudover mener vi i CD, at en del af timerne skal gives til den ældres helt eget valg. Ydelserne i dag er alt for fastlagte. I den ældres hverdag vil der ofte være behov for at tilpasse dem efter behov.

Det skal være sådan, at hvis nu den ældre ønsker at komme en tur på indkøb, jamen så gør man det da den dag. Og det kunne jo også godt være, den ældre gerne ville til frisør en dag, jamen så skal der også være tid til det. Det kunne også godt være, at man, hvis synet ikke længere var, som det engang var, så havde lyst til at få skrevet et lille brev eller et eller andet. Sådan kunne man blive ved med at nævne nogle ting, som vi ønsker, at mange skulle have lidt hjælp til.

Det, at man er blevet ældre og ikke altid kan klare sig selv, betyder jo ikke, at man ikke ved, hvad der er væsentligt i ens liv.

Anders Samuelson (RV):

Som sagt tidligere i debatten er det faktisk højst tænkeligt, at hvis jeg sad som radikalt medlem af et byråd, så ville jeg arbejde for, at de enkelte borgere fik den mulighed, der lægges op til med det her lovforslag.

Men det, som jeg simpelt hen ikke kan forstå, er, at forslagsstillerne forestiller sig, at vi herinde på Christiansborg kan tage højde for at strikke et forslag sammen på sådan et område her, hvor man pålægger kommunerne at gøre det på én bestemt måde, at vi har evnerne herinde til at se alle faldgruberne foran os, ud over at jeg mener, at det begrænser kommunernes mulighed for at finde alternative og bedre løsninger.

Så det er sådan set ideologien i den forstand, at det er diskussionen om, om det skal være det centrale styre, der skal fastlægge retningslinjerne, og at vi herindefra skal sikre os imod, at der er nogle kommuner, der gør det for socialdemokratisk, og at de hellere burde gøre det på en mere liberal måde.

Jeg mener simpelt hen ikke, at det er vores opgave. Jeg mener faktisk, at der er behov for, at der er kommuner, der kører så langt til stregen i forhold til vores servicelov, som de nu ønsker at gøre det på en planøkonomisk måde eller på en liberalistisk måde eller på en grøn måde eller hvad som helst, for at man kan blive inspireret af nye og bedre løsninger. Det er det, sådan et forslag her forhindrer.

Derfor kan vi i Det Radikale Venstre ikke gå ind for det. Vi mener simpelt hen, at det arbejder i modsat retning af, hvad vi har behov for. Vi har givet nogle muligheder i Folketinget. Kommunerne kan benytte dem allerede i dag. Hvorfor skal vi så gå yderligere et skridt videre og tvinge dem til at gøre det?

Der blev spurgt om et eksempel på, hvor det kunne gå galt. Altså jeg mener faktisk ikke, det er vores opgave herinde at udtænke eksempler på, hvor det kunne gå galt. Vi skal bare lade være med overhovedet at sætte muligheden op for, at det kan gå galt.

Men lad mig så tage et konkret eksempel, fordi jeg selv har boet på Samsø. Samsø kunne netop være et eksempel på det. Tænk, hvis der ikke fandtes en alternativ mulighed for den ældre. Vi har givet den ældre en rettighed nu, efter at være blevet visiteret til hjemmehjælp, til at kunne sende bud efter en alternativ hjemmehjælp, men den eksisterer ikke, for der er eventuelt ikke et hjemmeservicebureau, fordi det måske kun vil blive efterspurgt 50 timer om året, og det er der ikke ret mange, der kan leve af som privat virksomhed. Har vi så givet vedkommende ret til at rekvirere hjemmehjælpen fra Odder? Er det ikke spild af penge, er det ikke en dårlig løsning?

Der er ikke taget højde for den slags ting i det her forslag, og det illustrerer egentlig meget godt pointen, at man ikke kan tage højde for den slags ting, og derfor skal vi lade være med at lave den her form for ensretning herindefra.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Hr. Anders Samuelsen og andre repræsentanter fra regeringen og regeringens parlamentariske grundlag har valgt den attitude i forhold til dette forslag at læse det som en vis herre læser Bibelen.

Må jeg ikke understrege, at der er tale om et beslutningsforslag, og sådan som Folketingets forretningsorden er skruet sammen, er det ikke her, man fastlægger de enkelte paragraffer. Det er meningen, at regeringen skal komme med et lovforslag, der har disse paragraffer, når beslutningsforslaget er vedtaget; sådan er proceduren.

Vi kunne ikke drømme om at foreslå noget, som ville føre til den situation, som hr. Anders Samuelsen lige har beskrevet. Det, vi taler om, er valgfrihed inden for de visiterede rammer. Der er ikke tale om, at kommunen nu skal hænge på en ekstravagant regning fra en hjemmehjælper,

som bliver importeret fra den anden del af kloden eller fra Nordjylland eller fra Sønderjylland, hvis man nu bor på Samsø. Det er ikke det, der er lagt op til.

Det, der er lagt op til, er valgfrihed inden for de rammer, som kommunen har visiteret til, hverken mere eller mindre.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg har lyttet med interesse til hr. Anders Samuelsen indgang til det her, nemlig at det skulle forhindre mangfoldighed.

Jeg har utrolig svært ved at se, at den argumentation kan holde. Det må være sådan, at med et forslag, som giver den enkelte ældre, som er visiteret, et frit valg, vil mangfoldigheden kunne blive endnu større.

Er det sådan, at Det Radikale Venstre grundlæggende har den opfattelse, at det at give valgfrihed til den enkelte borger er så stærkt et indgreb i det offentlige ret til at bestemme, hvad der skal tilbydes, at man i alle situationer vil afstå fra det?

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Til den konservative ordfører: For det første skal jeg altså have læst meget galt på dagens dagsorden, hvis det ikke er et lovforslag, vi behandler, og ikke et beslutningsforslag, som der blev nævnt. Det er et lovforslag, vi behandler i dag.

For det andet vil jeg sige, at jeg ikke betvivler de gode viljer i forslaget, jeg betvivler ikke, at forslagsstillerne har gode viljer og gode hensigter med det her. Det er jo også derfor, jeg gentagne gange har sagt, at hvis jeg sad i en kommunalbestyrelse, så ville jeg sikkert arbejde for, at det her faktisk blev politikken i den kommune, hvor jeg sad og arbejdede.

Men jeg sidder ikke i en kommunalbestyrelse. Lige i øjeblikket har jeg den ære at få lov til at sidde i et Folketing, og Folketinget mener jeg primært skal tage sig af at lave noget rammelovgivning, som fastsætter nogle værdier og sender nogle signaler om, hvad vi gerne vil, og så skal det kommunale niveau, hvor man har retten til at kræve penge ind, og man har ansvaret for at levere den service, som vi sætter rammerne for, have mulighed for at udøve begge dele. Og vi skal ikke fratage dem mulighederne og sætte begrænsninger for, hvordan de skal gøre det, og det er det, vi gør med forslaget. Det er derfor, at vi ikke kan støtte det i Det Radikale Venstre.

Det har ikke noget at gøre med, at vi vil forhindre mangfoldigheden. Vi tvivler ikke på, at det er det, man ønsker med det, men vi tror bare på, at det har den modsatte effekt; at man begrænser mulighederne for at lave forskellige løsninger i forskellige kommuner, som har forskellige betingelser at leve under.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten kan ikke støtte forslaget. Det er en fortsættelse af Venstres og Konservatives bestræbelser af mangfoldig art med at omdanne hele den offentlige sektor til en købmandsbutik.

Vi kan heller ikke støtte forslaget, fordi det er med til at styrke den ulykkelige udvikling, der er i en lang række af landets kommuner, at man opsplitter hjælpen til de ældre i hjemmet.

Man har i virkeligheden mange steder omdannet den ældres hjem til en banegård, hvor der så kommer en susende, der skal gøre rent, fra et privat rengøringsfirma, lynende hurtigt og ud igen. Så kommer der en susende med maden, smider maden, af sted, ud igen. Så kommer der en nede fra den lokale købmand, som er blevet hyret som privat indkøbshjælp, og så endelig kommer der en kommunal hjemmepleje. Hvor der altså er et mylder af forskellige mennesker, som alle sammen har hver deres arbejdsgiver og derfor heller ikke har nogen særlig interesse i at arbejde sammen, men som alle sammen kan varetage lige præcis deres arbejdsgivers tarv og ønsker.

Den ældres ønsker, den ældres mulighed for at få indflydelse på, hvad der bliver lavet i hjemmet, forsvinder mere og mere, fordi det hele sådan bliver delt op. Det bliver splittet op i forskellige ydelser, i stedet for at man har én eneste målsætning, som er, at man tager udgangspunkt i, hvad den ældres behov er, og så tilrettelægger man sin indsats i et samarbejde med den ældre for at sørge for, at det bliver bedst muligt og til størst mulig gavn og fornøjelse og giver den hjælp, der er brug for.

Sådan er virkeligheden desværre ikke. Den går i den anden retning. Den går også i den retning, at man skærer ned. Rengøring hver 14. dag. Ja, mennesker, der gerne vil bo i et rent hjem, må se nullermændene vokse, fordi der er skåret ned, for at hjemmehjælpen kan komme til at passe i omfang til, hvad der er råd til i kommunekassen. Eller hjælp til vask hver 4. uge. Ja, hvis man ønsker at skifte undertøj daglig, så skal man altså have 28 sæt undertøj for at kunne få det til at slå til, til næste gang der kommer

vask, hvis den altså ikke bliver udsendt, fordi der er skåret og der ikke er nogen vikar.

Og så synes jeg også, at man, når man har sådan et forslag her, helt ser bort fra, hvad hjemmehjælperen er for en person. Det er jo en fagligt uddannet person, det er jo ikke bare en rengøringshjælp. Det er en fagligt uddannet person, som samarbejder med de andre grupper i kommunen, som har et kollegialt fællesskab, og som sammen med kollegerne diskuterer, i hvert fald hvis det er en god kommune, hvad fru Jensen har brug for, hvad hr. Pedersen har brug for, og som hele tiden også er det, vi kan kalde trykhedsøjne, kommunens øjne ude, ikke til kontrol, men til at være opmærksom: »Prøv nu at se, nu er hun lige kommet hjem fra hospitalet, nu skal der mere hjælp«, »nu er han blevet lidt ringere, nu skal han have mere hjælp«, »nu er rekonvalescensen overstået, nu behøver vi ikke så meget hjælp«, hele tiden at kunne tilpasse og afpasse ud fra, hvad den ældre har brug for, og ikke ud fra et eller andet skema og ikke ud fra en kontrakt, der er lavet af et privat firma.

For det er jo også konsekvensen. Når man bringer private aktører ind her, reguleres det jo ikke ud fra, hvad kommunen beslutter, at de synes, der skal til. Nej, så reguleres det jo først og fremmest ud fra, hvad der er lavet af kontrakt og dermed den ufleksibilitet.

Jeg vil også gerne sige til de borgerlige forslagsstillere, hvis de vil høre på ordførerne, at det jo giver ufleksibilitet, hver eneste gang man skubber en kontrakt ind. Og det er jo det, man gør her, en kontrakt med dem, der vil gøre rent, en kontrakt med dem, der vil levere indkøb, en kontrakt med den ene og den anden og den tredje og så endelig en enkelt kommunalt ansat.

Det er simpelt hen med til, at systemerne stivner. Og det er med til at gøre det meget mere ufleksibelt ikke at have mulighed for også at tilbagemelde til kommunen, til de andre faggrupper, hvad der er brug for. Det er også den socialfaglige indsats, der forringes, når man på den her måde ønsker at få splittet tingene op.

Der skal samarbejdes med sagsbehandleren fra pensionskontoret, der skal samarbejdes med praktiserende læger, med hjemmesygeplejersken, med ergo- og fysioterapeuter og alle de andre; der er til rådighed i den velfungerende kommune for at sørge for, at de ældre får den pleje, de har brug for.

Vi skal også have – det var jeg jo inde på før – en anderledes indretning af måden, det gøres på, nemlig med meget større mulighed for den

ældre og den ansatte for i fællesskab at tilrettelægge arbejdet, tilrettelægge indsatsen ud fra, hvad der er brug for lige netop den dag. Og der er jeg helt enig i, at i nogle kommuner er det hele druknet i administration og bureaukrati, hvor alt for meget af hjælpetiden forsvinder i ingenting, og konfrontationstiden er for kort.

Men det skal man jo lige præcis ikke løse ved så at gøre det endnu mere opdelt med endnu mere bureaukrati og regnskab og regninger. Hver eneste gang et privat firma skal lave noget, skal de skrive en regning. Bare det at skulle sidde og skrive regninger tager tid. Det er helt tåbeligt at bruge pengene på det.

Det er meget vigtigere at sige, at her giver vi de ansatte og den ældre muligheden for i fællesskab i langt højere grad at tilrettelægge arbejdet. Og så er jeg fuldstændig enig med det, der er sagt af andre: Det, der helt afgørende er brug for, er flere hænder, mange flere hænder. Først da bliver det rigtig godt.

Tove Videbæk (KRF):

Der er blevet sagt flere gange her i dag, at de ældre er meget glade for deres hjemmehjælpere, og det er jeg helt enig i. Det er de. Hjemmehjælperne gør et stort og et godt arbejde og viser utrolig meget omsorg i den tid, de er der, og i den tid, de kan afsætte.

De ældre er utrolig glade for deres hjemmehjælpere, når og hvis hjemmehjælperen kommer, hvis – streg under »hvis«, for problemet er, at de ældre alt for ofte oplever, at hjemmehjælpen ikke kommer, og det kan skyldes sygdom, det kan skyldes kursus, det kan skyldes travlhed. Det kan skyldes så mange ting, som – måske o.k. – er undskyldninger. Problemet er bare, at det jo går ud over den ældre, som sidder derhjemme og ikke begriber, hvad det er, der sker, for fru Jensen kommer jo ikke i dag. Hvorfor kommer hun ikke, eller hvem kommer i dag?

Der kan også ske det, at hjemmehjælpen kommer og så når at lave det halve af det, som den ældre har fået lovet at der skal laves. Og den ældre bliver så stillet spørgsmålet: Jamen hvad du helst have lavet i dag, fru Sørensen? Skal det være gulvvask, eller skal vi støvsuge i dag, for vi har kun det halve af den tid, vi skulle have?

Det kan også være, at der kommer en forskellig person hver gang, og så skal den ældre hver eneste gang fortælle, hvor støvsugeren er, hvor gulvkluden er, hvor støvekluden er, og hvordan det hele er, og det tager masser af tiden hver gang. Alt det her er hvis'er, og det er jo alt det

her, der gør, at det er en meget, meget utryg situation for mange ældre i mange kommuner.

Nu skal vi passe på ikke at ligesom generalisere og sige, at det er galt alle steder, for det er det ikke. Der er rigtig mange kommuner, der gør det godt. Der er rigtig mange kommuner, hvor det fungerer godt, men vi kan bare ikke tillade, vi kan ikke gå med til, at det skal være sådan, at det i mange kommuner stadig væk er sådan, at de ældre bliver behandlet uanstændigt, vil jeg sige, så de bliver utrygge, og de bliver usikre.

Der er blevet nævnt her flere gange, at hovedproblemet er, at der er få ansatte. Og det ville da sikkert blive bedre i mange kommuner, hvis der var flere ansatte, men for mig at se er problemet også planlægningen i det, for i mange kommuner er der altså kun 49 pct. af en hjemmehjælperstid, der bliver brugt ude hos borgeren, og resten af tiden bliver brugt til alt andet.

Nu er det jo klart, at der skal være møder, der skal være kurser, og der skal være det ene og det andet; men det skal der også være, og det bliver også gjort i de kommuner, hvor 75 pct. af tiden bliver brugt hos borgeren. Der er altså kommuner, der kan klare at bruge 75 pct. af hjemmehjælperstiden ude hos borgeren, og den forskel på 26 pct. må en eller anden form for planlægning kunne hjælpe på.

Det er nævnt både her i salen og også i medierne på det seneste, at overtrædelser bør straffes. Vi ved, at hvis vi almindelige borgere overtræder loven, falder hammeren. Hvis vi parkerer et sted, hvor vi ikke burde parkere, eller glemmer at indstille parkeringsskiven, falder hammeren, og så skal vi af med en bøde. Egentlig mener jeg også, vi burde tænke over, om vi kan lave nogle sanktioner over for kommuner, der overtræder loven.

Nu til dette forslag: Jeg synes, det er et rigtig godt forslag, og vi vil stemme for det i Kristeligt Folkeparti. Vi kan kun se det som en ekstra trykthed for borgerne. Det vil give en ekstra mulighed og en ekstra sikkerhed for, at de får den hjælp, de skal have.

Vi ved, at der allerede i mange kommuner er indgået aftale med private firmaer om at udføre den visiterede hjælp, så borgerne frit kan vælge, om det skal være kommunen eller det private firma, der skal levere ydelsen. Det er altså ingen tvang for de ældre, men en ekstra mulighed for dem. Kristeligt Folkeparti har selv et forslag liggende om et såkaldt servicekort eller klippekort, som alle ydelserne skal være skrevet på, og hvis den ældre ikke får alle de ydelser, vedkommen-

de er visiteret til, skal den ældre have ret til at kontakte et privat firma. Det går faktisk fint i spænd med forslaget her.

Vi kan i Kristeligt Folkeparti kun se dette forslag som noget, der giver ekstra tryghed, ekstra sikkerhed og en ekstra mulighed for de ældre for at få en god, anstændig og værdig tilværelse.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Erik Larsen.

Erik Larsen (V):

Jeg vil starte med at sige tak for en meget grundig og vel også en meget ideologisk debat om det forslag, som Venstre og De Konservative har fremsat.

Jeg vil godt sige, at jeg har prøvet at tælle stemmer, og jeg kan konstatere, at der ikke er sket så forfærdelig meget, siden vi sidst behandlede et lignende forslag. Der har altså ikke være så stor bevægelse i den mellemliggende tid. Men jeg vil godt benytte lejligheden til at understrege, at forslaget er jo ikke et forslag, som ikke er afprøvet og kendt i alle detaljer. Det er prøvet i Odense Kommune, det er prøvet i Herning Kommune, og det er prøvet i mange andre kommuner, som giver deres borgere den frihed, som vi synes alle borgere skal have ret til.

Lige præcis det, at forslaget også er afprøvet helt ud i detaljerne, gør jo, at alle de forestillinger om økonomi, som har været fremdraget her, er taget fuldstændig ud af den blå luft. I Odense og Herning kører man tingene efter forslaget, og det vil sige, at når man vælger en privat til at udføre opgaverne i sit hjem, afregner kommunen beløbet direkte til det firma, som har udført opgaven, og det er en afregning, der er helt på linje med det, det ville have kostet i den offentlige forvaltning.

Der er altså ikke noget mystisk ved forslaget. Det er noget, der også praktiseres i socialdemokratiske kommuner, og i virkeligheden er den grundlæggende forskel mellem opfattelserne her i salen vel nok, om man synes, man skal give kommunen ret til at vælge på borgernes vegne, eller om man vil give borgerne ret til at vælge det, som de synes, de er mest trygge ved, og som giver dem den mest positive oplevelse af hjemmehjælpen. Når vi skærer hele den debat, der har været i dag, væk, er det vel det, der skiller her i salen: om man skal give en offentlig myndighed mulighed for at vælge noget på borgernes vegne, eller om man skal give borgeren direkte mulighed for at vælge selv.

Tak for debatten.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
18) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 131:

Forslag til folketingsbeslutning om, at selvstændige erhvervsdrivende bliver omfattet af lov om sikring mod følger af arbejdsskade.
Af Pia Christmas-Møller (KF) og Erik Larsen (V) m.fl.
(Fremsat 28/2 2001).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):
Der er her tale om et forslag fra Venstre og Det Konservative Folkeparti, som skal udvide den sikrede personkreds på arbejdsskadeområdet til også at omfatte selvstændige erhvervsdrivende.

Der er i dag nogle selvstændige erhvervsdrivende, som er omfattet af loven. Det gælder nogle inden for fiskeriet og de arbejdsgivere, der vælger at drive virksomheden i selskabsform, enten som aktieselskab eller som anpartsselskab, men det er i dag ikke muligt for andre selvstændige erhvervsdrivende at blive omfattet af lovens obligatoriske dækning.

Tidligere har selvstændige erhvervsdrivende haft adgang til at tegne frivillige forsikringer efter loven. Indtil 1978 var der således adgang for alle selvstændige erhvervsdrivende til at tegne en familieforsikring for egen person, men der viste sig dengang ikke at være den store interesse for adgangen til at tegne de frivillige forsikringer, og bestemmelsen blev derfor ophævet. I stedet valgte mange selvstændige erhvervsdriven-